

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

DOM
2026-05-19
Meddelad i Göteborg

Mål nr
15545-25

KLAGANDE

1. Henrik Harlitz, 19731121-5557

2. Stefan Kärvling, 19540506-3313

MOTPART

Vänersborgs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktige i Vänersborgs kommuns beslut 2025-12-17, dnr § 196

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), förkortad KL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun (kommunen) har den 17 december 2025 beslutat att återremittera ett ärende om tilläggsanslag till socialnämnden i budget 2025 och fastställt följande motivering:

”Kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen som snarast åläggs att inhämta socialförvaltningens motiv till de föreslagna 13 punkterna i åtgärdsförslaget som behandlades den 30 oktober 2025 i Socialnämnden. Ärendet ska hanteras skyndsamt så att det kan behandlas på kommunfullmäktiges sammanträde den 18 februari 2026.”

YRKANDEN M.M.

Henrik Harlitz och Stefan Kärbling yrkar att förvaltningsrätten upphäver kommunfullmäktiges beslut att fastställa motivering för återremiss och anför följande. Vid sammanträdet beslutades om återremiss av ärendet enligt reglerna om minoritetsskydd i 5 kap. 50 § kommunallagen. Enligt paragrafens första stycke ska motiveringen till en återremiss bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. I det aktuella fallet tilläts ledamöter som röstade för att avgöra ärendet i sak, det vill säga de som röstade emot en återremiss, att delta i utformandet av eller omröstningen om motiveringen. Detta strider mot lagens syfte och ordalydelse.

Endast den minoritet som anser att beslutsunderlaget är bristfälligt har rätt att formulera vad som behöver kompletteras. I prop. 2016/17:171 framgår tydligt att motiveringen ska bestämmas av de ledamöter som begärt återremissen. Att låta den majoritet som ville avgöra ärendet direkt diktera villkoren för återremissen innebär att minoritetsskyddet sätts ur spel. Genom att låta ledamöter som inte begärt återremiss påverka motiveringen har ordföranden handlat i strid med 5 kap. 50 § kommunallagen, vilket utgör ett formellt fel.

Beslutet har därmed inte tillkommit i laga ordning och ska därför upphävas. Det är ostridigt att det vid sammanträdet förelåg ett primärt yrkande om återremiss från en minoritet av ledamöterna, samt ett andrahandsyrkande om återremiss från den styrande majoriteten, att aktualiseras först om ärendet inte skulle avgöras i sak. Kommunen gör gällande att detta medför att återremissen ska betraktas som ett majoritetsbeslut. Slutsatsen saknar stöd i kommunallagen.

Minoritetens yrkande om återremiss aktualiserades inom ramen för minoritetsskyddet i 5 kap. 50 § kommunallagen. Av lagtexten framgår att motiveringen till ett beslut om återremiss ska bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Av förarbetena till bestämmelsen (prop. 2008/09:21) framgår att lagstiftaren avsett att se återremissyrkandet och dess motivering som sammanhängande och oskiljaktiga. I propositionen betonas att det är de ledamöter som begär återremiss som ska ange vilka brister i beslutsunderlaget som motiverar återremitteringen. Vidare framgår av förarbetena att regleringen införts i syfte att säkerställa minoritetens inflytande över återremissens innehåll och att förhindra att den styrande majoriteten ges möjlighet att påverka eller förändra motiveringen till en återremiss som begärts av en minoritet.

Att den styrande majoriteten i det aktuella fallet även framfört ett andrahandsyrkande om återremiss förändrar inte denna ordning. Ett sådant yrkande kan knappast ges företräde framför ett primärt minoritetsyrkande i frågan om vem som äger rätten att bestämma motiveringen. Avgörande måste vara vilket yrkande som faktiskt låg till grund för beslutet att återremittera ärendet. Genom att tillåta ledamöter som i första hand yrkat och i omröstningen röstat på att ärendet skulle avgöras i sak under sammanträdet – och vars återremissyrkande endast framförts i andra hand – att delta i och avgöra frågan om motiveringen, har kommunfullmäktige enligt klagandens mening i praktiken tillåtit den styrande majoriteten att påverka innehållet i en återremiss som aktualiserats genom minoritetsskyddet. Detta torde strida mot den ordning som följer av 5 kap. 50 § kommunallagen och dess förarbeten.

Kommunens hänvisning till bestämmelsen om att ordföranden vid flera motiveringar får pröva vilken som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna kan inte ges den innebörd kommunen gör gällande. Denna ordning tar sikte på situationer där flera motiveringar framförs av de ledamöter som begärt återremiss, och ger inte stöd för att ledamöter som motsatt sig återremiss i första hand ska kunna delta i fastställandet av motiveringen.

Kommunens resonemang förutsätter att ett beslut om återremiss som uppkommit genom minoritetsskyddet därefter kan klassificeras om till ett majoritetsbeslut genom en efterföljande votering om motivering eller mellan olika återremissyrkanden. Något stöd för en sådan ordning finns inte i kommunallagen. En sådan tolkning skulle dessutom innebära att majoriteten genom ett andrahandsyrkande om återremiss alltid skulle kunna ta över kontrollen över återremissens innehåll, vilket skulle göra minoritetsskyddet verkningslöst.

Sammanfattningsvis har kommunfullmäktige, genom att tillåta ledamöter som endast i andra hand begärt återremiss att delta i beslutet om motiveringen, handlat i strid med 5 kap. 50 § kommunallagen. Beslutet har därmed inte tillkommit i laga ordning och ska upphävas enligt 13 kap. 8 § kommunallagen

Kommunen anser att överklagandet ska avslås och anför följande. När fullmäktige tog ställning till om ärendet skulle återremitteras i den första omröstningen tog man endast ställning till det, inte till vilket återremissyrkande som skulle bifallas. Detta var frågan för den andra omröstningen eftersom det förelåg ett andrahandsyrkande om återremiss. Majoriteten biföll i den andra omröstningen majoritetens återremissyrkande som var ställt mot minoritetens återremissyrkande. Då det förelåg majoritetsstöd för en motivering ska återremissen anses fattad genom majoritetsbeslut eftersom yrkandet om återremiss inte kan anses som något åtskilt från dess motivering. Detta framgår i beslutet där det anges att återremissen beslutats genom ett majoritetsbeslut. Möjligheten till minoritetsåterremiss kvarstår när ärendet återkommer till fullmäktige.

Den tolkning som anförts i överklagandet, att beslutanderätten för ledamöter skulle upphöra beroende på hur de röstat tidigare, saknar stöd i förarbeten och lag. Tvärtom anges i 5 kap 50 § tredje stycket kommunallagen att ordföranden vid flera motiveringar får pröva vilken motivering som biträds av en tredjedel av det *närvarande* ledamöterna. Beslutet bör därför inte upphävas på den anförda grunden.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning (13 kap. 8 § första stycket KL).

Ett ärende ska återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet. Motiveringen till ett beslut om återremiss ska bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna (5 kap. 50 § 1 och 3 stycket KL).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning i detta mål är begränsad till en prövning av om det överklagade beslutet är olagligt eller inte har kommit till på lagligt sätt enligt 13 kap. 8 § första stycket KL. Förvaltningsrätten får alltså inte pröva det

överklagade beslutets lämplighet och inte heller sätta annat beslut i dess ställe. Omständigheter som inte hänför sig till någon av de fyra prövningsgrunderna i 13 kap. 8 § första stycket KL kan inte beaktas vid förvaltningsrättens prövning.

Av det överklagade beslutet framgår att det vid sammanträdet funnits tre yrkanden som kommunfullmäktige skulle ta ställning till. Den politiska majoriteten yrkade i första hand bifall i sak till det aktuella förslaget och i andra hand om återremiss förenat med en motivering. Den politiska minoriteten yrkade på återremiss av ärendet och angav en egen motivering för det. Av beslutsgången framgår att ordföranden frågat fullmäktige om ärendet skulle avgöras i sak eller återremitteras och fann efter omröstning att ärendet skulle återremitteras i enlighet med 5 kap. 50 § KL. Då det fanns två yrkanden om återremiss med olika motiveringar genomfördes en ytterligare omröstning och fullmäktige fann att majoritetens förslag på motivering skulle vara gällande för återremissen.

Kommunen har anfört att beslutet om återremiss varit ett majoritetsbeslut då det funnits majoritetsstöd för den beslutade motiveringen. Av utredningen framgår dock att majoriteten av ledamöterna röstade emot en återremiss. Beslutet att återremittera ärendet kan således inte anses som annat än ett minoritetsbeslut i enlighet med 5 kap. 50 § KL. Vad kommunen anfört i denna del medför inte någon annan bedömning.

Kommunen har vidare gjort gällande att då det funnits två yrkanden om återremiss har ordföranden kunnat pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna i enlighet med 5 kap. 50 § tredje stycket sista meningen KL.

Vad avser motivering till en återremiss framgår det i 5 kap. 50 § tredje stycket KL att det är ledamöterna som begärt återremiss som bestämmer motivering. I förarbetena anges att yrkandet om återremiss och motiveringen ska ses som en

helhet. Det krävs en tredjedels majoritet för varje återremissyrkande inklusive motivering, dvs. yrkandet och motiveringen kan inte bestämmas av färre ledamöter än en tredjedel. Om det finns flera motiveringar till en återremiss får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Om ingen av återremissyrkandena biträds av en tredjedel faller yrkandena (prop. 2008/09:21 s.86).

Enligt förvaltningsrätten blir 5 kap. 50 § tredje stycket sista meningen KL endast aktuell i de situationer det finns flera motiveringar framställda av ledamöter som begärt återremiss. I det aktuella fallet har majoriteten röstat emot att återremittera ärendet varför deras andrahandsyrkande om återremiss bör ha fallit. Detta då yrkandet om återremiss och dess motiveringen ska ses som en helhet och ingen i majoriteten har gett stöd för en återremiss.

Då majoriteten röstat emot att återremittera ärendet har de inte rätt att påverka vad som ska ingå i minoritetens motivering. Om majoritetens agerande hade varit tillåtet hade en majoritet kunnat lägga fram ett andrahandsyrkande om återremiss med egen motivering i alla beslut, för att på sätt kunna rubba minoritetsskyddet. Ett sådant agerande hade satt syftet med minoritetsskyddet ur spel. Majoriteten kan då besluta om urvattnade motiveringar eller motiveringar av en helt annan karaktär än vad minoriteten hade tänkt. Det skulle göra återremissen meningslös (jfr prop. 2008/09:21 s. 85–86).

Då kommunen har tillåtit majoriteten att bestämma motiveringen för en återremiss som aktualiserats genom minoritetsskyddet har de agerat i strid med 5 kap. 50 § KL. Beslutet har således inte tillkommit i laga ordning och ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Erik Ljungquist

Rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Elisabet Ericsson och Henriette de Maré deltagit.

Föredragande jurist i målet har varit Joel de Souza.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.